

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
„Slimnīca „Ģintermuiža””
Reģistrācijas Nr.40003407396
Filozofu iela 69, Jelgava, LV-3008



APSTIPRINU

Valdes loceklis

U.Čāčus

2015.gada

J. Maizis

Ētikas kodekss

Dokumenta mērķis

- Noteikt un nostiprināt VSIA „Slimnīca „Ģintermuiža”” (turpmāk – Slimnīca) profesionālās ētikas normas un vispārējās uzvedības principus, rīcību, ieteikumus saskarsmei, attieksmei komunikācijā ar pacientiem, klientiem un darbinieku kopdarbību;
- Veicināt iestādes darba kultūru un vairo sabiedrības uzticību Slimnīcas darbiniekiem un sadarbības partneriem.

Dokumenta uzdevums

- Veicināt darbinieku likumīgu un godprātīgu darbību Slimnīcas un sabiedrības interesēs;
- Novērst jebkādas personiskas ieinteresētības ietekmi uz Slimnīcas lēmumu pieņemšanu;
- Noteikt rīcību nonākot faktiskā, šķietama vai potenciāla interešu konflikta situācijā, saņemot dāvanas vai viesmīlības piedāvājumus komunikācijā ar kolēģiem un sabiedrību;
- Novērst iespējamus koruptīvus riskus darbinieku rīcībā.

Reglamentējošie un saistītie dokumenti

- Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 4. punkts;
- Ārstniecības likums 12.06.1997.;
- Pacientu tiesību likums 17.12.2009.;
- Likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.05.2002.;
- Slimnīcas iekšējie darba kārtības noteikumi.

1. Slimnīcas darbinieku profesionālās ētikas pamatprincipi

- 1.1. Slimnīcas darbinieks situācijās, kas nav minētas šajā kodeksā, rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības normām;
- 1.2. Rīkoties, darot labu, izvairoties no konfliktsituācijām un nekaitējot pacientam un klientam;
- 1.3. Rīkoties bez aizspriedumiem, bez jebkādas diskriminācijas neatkarīgi no cilvēka tautības, dzimuma, vecuma, rases, ticības, politiskajiem uzskatiem, sociālās izcelsmes, veselības un sociālā stāvokļa, valstiskās piederības vai citiem apstākļiem, neuzspiežot savus personīgos, pasaules skatījuma, morāles, dzīves kvalitātes vai politiskos uzskatus, aizstāvojot cilvēka godu, cieņu, domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvību, aizsargājot cilvēka, tiesības uz veselību un dzīvību.

2. Slimnīcas darbiniekam, pildot savus amata pienākumus, kā arī ikdienā, jāievēro šādi profesionālās ētikas pamatprincipi

2.1.Likumības un taisnīguma princips:

- 2.1.1.Katrs Slimnīcas darbinieks rīkojas taisnīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā un neizrādot privilēģijas kādai no tām, un neizmantojot ieņemamā amata priekšrocības savās interesēs;
- 2.1.2.Slimnīcas darbinieks nepieļauj prettiesiskas rīcības slēpšanu, noklusēšanu vai atbalstīšanu;
- 2.1.3.Slimnīcas darbinieks darbiniekam ir augsta tiesiskā apziņa, viņš rīkojas profesionāli, tikai un vienīgi saskaņā ar normatīviem aktiem un vispārējiem tiesību principiem.

2.2.Atbildības princips:

- 2.2.1.Slimnīcas darbinieka atbildība ietver pašpildveidošanos, vispārpieņemto morāles normu un tikumu ievērošanu, kļūdu un nepilnību atzīšanu un labošanu;
- 2.2.2.Slimnīcas darbinieks rīkojas atbildīgi, paredz savas rīcības vai bezdarbības sekas, atturās no tādas rīcības, kas var nodarīt kaitējumu pacientam, pacienta piederīgajiem un savstarpējām attiecībām ar citiem darbiniekiem;
- 2.2.3.Slimnīcas darbinieka profesionālās informācijas un savstarpējo attiecību konfidencialais raksturs prasa atbildīgu attieksmi pret informāciju un informācijas sniedzējs atbild par tās patiesumu atbilstīgi savam kompetences līmenim;
- 2.2.4.Amata pienākumus Slimnīcas darbinieks veic atbildīgi, izmantojot savas zināšanas, prasmes, iemaņas un darba pieredzi, lai sasniegtu profesionāli visaugstāko rezultātu;
- 2.2.5.Slimnīcas darbinieks sniedz informāciju tiešajam vadītājam vai Ētikas komisijai par šī kodeksa pārkāpumiem, ko izdarījuši citi darbinieki, gadījumiem, kad tam liek rīkoties nelikumīgi, neētiski vai veidā, kas saistīts ar sliktu pārvaldību;
- 2.2.6.Slimnīcas vadība ir atbildīga, lai darbiniekam, kas pamatoti un labticīgi ziņo par jebkuru no iepriekšējā punktā minētajiem gadījumiem, netiek nodarīts nekāds kaitējums.

2.3.Objektivitātes un neatkarības princips:

- 2.3.1.Pieņemot lēmumus, Slimnīcas darbinieks ņem vērā tikai objektīvu un pārbaudītu informāciju, pamatojoties uz iegūtajiem faktiem un pierādījumiem;
- 2.3.2.Slimnīcas darbinieks ir patstāvīgs un neatkarīgs savu pienākumu izpildē, norobežojas no personīgajām interesēm un ārējās ietekmes (citu personu, politisku, reliģisku vai sociālu grupu interesēm, pakļaušanos sabiedrības protestiem vai bailēm no kritikas).

2.4.Atklātības princips:

- 2.4.1.Slimnīcas darbiniekam ir pienākums nekavēt oficiālās informācijas, ko var vai vajag izpaust, nonākšanu atklātībā, un nesniegt nepatiesu vai maldinošu informāciju;
- 2.4.2.Slimnīcas darbinieks drīkst izpaust informāciju tikai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par tās atklātību vai konfidencialitāti;
- 2.4.3.Slimnīcas darbinieks informāciju, kas viņam kļuvusi zināma, pildot darba vai amata pienākumus, nedrīkst prettiesiski izpaust vai izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu;
- 2.4.4.Slimnīcas darbinieks sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē, un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos;
- 2.4.5.Slimnīcas darbinieks atklāti pauž savu viedokli Slimnīcas vadībai un atbildīgi sniedz kolēģiem nepieciešamo informāciju, lai sekmētu darba kvalitāti.

2.5.Konfidencialitātes princips:

- 2.5.1.Slimnīcas darbinieks ievēro konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kas nonākusi viņu rīcībā, pildot amata pienākumus un kuras izpaušanu regulē likumdošanas normatīvie akti un ētikas kodekss;
- 2.5.2.Slimnīcas darbinieki ievēro konfidencialitāti un rūpējas par informācijas aizsardzību visos ārstniecības procesa darbības līmeņos, izņemot gadījumus, kad pacients ir devis rakstisku pilnvaru atklāt informāciju vai citos 17.12.2009. likumā "Pacientu tiesību likums" 10 pantā noteiktajos gadījumos;
- 2.5.3.darbinieki apzinās, ka viņu rīcībā esošā informācija paredzēta vienīgi ārstniecības procesa nodrošināšanai, tāpēc nepieļauj tās izmantošanu ārpusdarba attiecībās, jebkāda personiska labuma gūšanai;
- 2.5.4.pēc darba tiesisko attiecību pārtraukšanas darbinieku pienākums ir saglabāt konfidencialitāti par iegūto informāciju, kas nonākusi viņu rīcībā darba tiesisko attiecību laikā.

2.6.Godīguma princips:

- 2.6.1.Slimnīcas darbiniekam jābūt patiesam attiecībā pret pacientiem, darbiniekiem un citām personām;
- 2.6.2.Slimnīcas darbinieki pret pacientiem, Slimnīcas darbiniekiem un citām personām izturas vienādi.

2.7.Lojalitātes princips:

- 2.7.1.Slimnīcas darbinieks iekļaujas Slimnīcas kolektīvā, rīkojas ievērojot un aizstāvot Slimnīcas intereses, stiprinot tās tēlu un prestižu sabiedrībā;
- 2.7.2.Darba pienākumus veic, ievērojot savas profesijas godu un novēršot jebkādas darbības, kuras var būt negodīgas un neētiskas;
- 2.7.3.Lojalitāte nozīmē ne tikai uzticēto pienākumu un norādījumu izpilde, bet arī radoša līdzdalība, profesionāls atbalsts un padoms vajadzīgā brīdī citiem kolēģiem.

2.8.Professionalitāte:

- 2.8.1.Slimnīcas darbiniekam, veicot savus pienākumus:
 - 2.8.1.1.Neizmanto līdzekļus, kas varētu diskreditēt viņa profesiju vai Slimnīcu;
 - 2.8.1.2.Nepārvērtēt savas darbaspējas, kvalifikācijas līmeni vai iegūto pieredzi;
 - 2.8.1.3.Nenoniecina citu darbinieku darbu;
- 2.8.2.Slimnīcas darbinieks neiesaistās darbībā, vai pasākumā, kas var radīt šaubas par viņa godprātību, objektivitāti un neatkarību, vai negatīvi iespaidot Slimnīcas reputāciju;
- 2.8.3.Slimnīcas darbiniekam komunicējot ar citām personām ievēro šādus principus:
 - 2.8.3.1.Kolēģu kritiku un ieteikumus izsaka tieši, bez trešo personu starpniecības;
 - 2.8.3.2.Norādot uz kļūdām, neaizskart cilvēku personiski, motivējot kolēģi uzlabot situāciju un norādīt, kā labot kļūdas

3. Interesu konflikta novēršana

- 3.1. Slimnīcas darbinieks lēmumus pieņem pacientu un sabiedrības interesēs, ievērojot Ētikas kodeksā noteikto;
- 3.2. Slimnīcas darbinieks neizmanto amata stāvokli un Slimnīcas resursus politisko vai privāto interešu risināšanai, personiska labuma vai citu personu savtīgu labumu gūšanai;
- 3.3. Slimnīcas darbinieks atsakās no tādu pienākumu veikšanas un lēmumu pieņemšanas, kas saistīti ar savām, savas ģimenes un citu radnieku, vai personām ar kurām pastāv draudzības, mīlestības, darījumu, politiskās vai mantiskās attiecības;
- 3.4. Slimnīcas darbinieks nepieņem nekādas tiešas vai netiešas dāvanas, izklaides piedāvājumus, labvēlības vai pateicības izpausmes, kas pielīdzināmas dāvanai, ja tās

saistītas ar tādu darba pienākumu pildīšanu, kas rada labvēlīgākus apstākļus dāvanas sniedzējam nekā citām personām;

- 3.5. Slimnīcas darbinieks atsakās no tādu labumu pieņemšanas, kuri nav uzskatāmi par dāvanām likuma izpratnē, ja to pieņemšana rada vai var radīt iespaidu, ka tādā veidā tiek ietekmēta darba pienākumu veikšana vai var rasties šaubas par darbinieka vai Slimnīcas darbības objektivitāti un neitralitāti;
- 3.6. Ja Slimnīcas darbinieks nav pārliecināts, vai dāvinājumu drīkst pieņemt, tad tas konsultējas ar augstākstāvošu amatpersonu vai Ētikas komisiju vai atsakās no dāvinājuma pieņemšanas;
- 3.7. Par situāciju, kurā Slimnīcas darbiniekam, pildot amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar ieņemamo amatu saistītas darbības, kas var ietekmēt (vai radīt iespaidu par šādu ietekmi) darbinieka, tā radnieku, personas, ar ko saista emocionālas saiknes, politisko vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses, darbinieks informē augstāka līmeņa vadītāju, ētikas komisiju vai patstāvīgi pieņem atbilstošu lēmumu, lai novērstu šādu situāciju;
- 3.8. Ja darbiniekam ir zināma informācija par cita darbinieka iespējamu atrašanos interešu konflikta situācijā, par to norāda darbiniekam, informē augstāka līmeņa vadītāju, vai patstāvīgi pieņem atbilstošu lēmumu, lai novērstu šādu situāciju.

4. Koruptīvi nodarījumi

4.1. Krimināli sodāmas darbības:

4.1.1. Kukuļņemšana (prettiesiska labuma pieņemšana);

4.1.2. Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (piemēram – tīša dokumentācijas pieskaņošana, fiktīvas darbavietas);

4.1.3. Izspiešana;

4.1.4. Krāpšana;

4.1.5. „Komisijas nauda” iepirkumos.

4.2. Ar likumu aizliegtas darbības:

4.2.1. Interešu konflikts (darbība finansētāju, nevis pacientu interesēs);

4.2.2. Izšķērdēšana;

4.2.3. Lēmumu pieņemšana personiskās interesēs;

4.2.4. Dāvanu pieņemšana (Par DĀVANU likuma izpratnē neuzskata ziedus, suvenīrus, grāmatas, reprezentācijas priekšmetus, ja to vērtība gada laikā nepārsniedz minimālās mēnešalgas apmēru);

4.2.5. Medikamentu reklamēšana;

4.2.6. Rīcība ar Slimnīcas mantu personiskās interesēs (piemēram, degvielas, medicīnas preču, inventāra piesavināšanās).

4.3. Neētiska rīcība:

4.3.1. Absentisms (saistība ar blakus darbu);

4.3.2. Negodīgums;

4.3.3. Alkatība.

4.4. Par situāciju, kurā amatpersonai, Slimnīcas darbiniekam, pildot amata pienākumu tiek piedāvāts veikt koruptīvu rīcību, tas informē augstāka līmeņa vadītāju vai patstāvīgi pieņem atbilstošu lēmumu, lai novērstu šādu situāciju.

5. Slimnīcas darbinieka uzvedības pamatprincipi

5.1. Slimnīcas darbinieks izturas ar cieņu pret Slimnīcu un darba devēju.

5.2. Slimnīcas darbinieks nepieļauj savu kolēģu goda un cieņas aizskaršanu.

5.3. Slimnīcas darbinieks ar savu izturēšanos pret citiem darbiniekiem un personām nedrīkst radīt pamatu aizdomām par negodprātīgu rīcību un ietekmējamu stāvokli.

5.4. Slimnīcas darbinieks nav augstprātīgs un autoratīvs pret saviem kolēģiem, ņem vērā citu viedokli un to profesionāli izvērtē.

- 5.5. Slimnīcas darbinieks sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos.
- 5.6. Saksarsmē ar pacientiem, apmeklētājiem un citām personām Slimnīcas darbinieks izturas ar cieņu, ir pieklājīgs un iecietīgs, respektējot ikviena likumiskās intereses.
- 5.7. Vienlaikus atrodoties darba attiecībās ar citu darba devēju, Slimnīcas darbinieks ievēro ētikas pamatprincipus un normas.
- 5.8. Ārpus darba darbinieks izvēlas tādu uzvedību, kas nerada šaubas par kārtīgu un godīgu profesionālo pienākumu veikšanu Slimnīcā.

6. Slimnīcas darbinieku uzvedības pamatprincipi saksarsmē ar lobētājiem

- 6.1. Saksarsmē ar privātpersonām, kas veic lobēšanu, Slimnīcas darbiniekam ir pienākums:
 - 6.1.1. informēt augstāku amatpersonu par paredzētajām un notikušajām sarunām ar lobētāju, ja tādas ir bijušas saistībā ar tādu jautājumu, par ko darbinieks ir atbildīgs. Informāciju darbinieks norāda arī sanāksmes protokolā vai iepirkuma dokumentācijā;
 - 6.1.2. neizmantojot sava amata priekšrocības un personiskos kontaktus, lai kādam no lobētājiem nodrošinātu īpašu piekļuvi amatpersonām, kas ir atbildīgas par lobētāja interesēs esošo lēmumu pieņemšanu.

7. Profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu izvērtēšana

- 7.1. Sūdzības par darbinieku šajā kodeksā noteikto normu pārkāpumiem izskata Ētikas komisija. Ētikas komisiju izveido un tās nolikumu apstiprina iestādes vadītājs;
- 7.2. Ētikas komisija, ja tas nepieciešams, uz sēdi paskaidrojumu sniegšanai ir tiesības uzaicināt personu, kura iesniegusi iesniegumu, un darbinieku, par kuru iesniegts iesniegums. Darbinieka, par kuru iesniegts iesniegums, atteikšanās sadarboties ar Ētikas komisiju, tiek uzskatīta par ētikas normu pārkāpumu;
- 7.3. Ja saņemta sūdzība par Ētikas komisijas locekli, Ētikas komisijas loceklis, par kuru saņemta sūdzība, nepiedalās sūdzības izskatīšanā.

8. Noslēguma jautājumi

Struktūrvienību vadītāji iepazīstina darbiniekus ar slimnīcas Ētikas kodeksu.

Ētikas komisijas priekšsēdētājs



A.Goldbergs